

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravišтво (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja trisopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 49.

V Ljubljani, v sredo 29. februarija 1888.

Letnik XVI.

Vabilo na naročbo.

„SLOVENEK“,

edini katoliško-konservativni slovenski dnevnik

velja za Ljubljano pri opravištvu ali v „Katol. Bukvarni“ prejeman:

Za celo leto predplačan 12 gl.

„ pol leta 6 „

„ četrt leta 3 „

„ jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računi 10 kr. več na mesec.

Po pošti prejeman za vse avstrijske dežele pa velja:

Za celo leto predplačan 15 gl. — kr.

„ pol leta 8 „ — „

„ četrt leta 4 „ — „

„ jeden mesec 1 „ 40 .

Opravištvu „Slovenca“.

Iz državnega zbora.

Z Dunaja, 28. februarija.

Schönerer in Pernerstorfer.

Po razdelitvi došlih peticij, ki večinoma zadevajo versko šolo, v današnji seji poprime besedo poslanec Schönerer in omenja tožbo, ki jo ima pri alzerski sodniji. Ker je za poslance važno, da natančno poznajo vse okoliščine, prosi načelnika imunitetnega odseka, naj o tej zadevi poskrbi kolikor mogoče natančno in vsestransko poroči in naj zlasti ponatisne dotični dopis policijskega urada, iz katerega je razvidna vsemogočnost policije. To tem nujneje prosi, ker hoče pri dotični razpravi v zbornici sam poprijeti besedo.

Načelnik grof Coronini odgovarja, da ta prošnja presega njegovo moč; on zbornici ne more predložiti drugačnega poročila, kakor ga bode sestavil poročevalec in odobril odsek. Dalje njegova oblast ne sega.

Komaj je bila odpravljena ta osebna zadeva, pride na vrsto druga. Poslanec Steinwender je omenjal napada na poslanca Pernerstorferja, rekši, da sta ga najeta potepuha napadla zaradi njegovega govora v državnem zboru. To je prvi slučaj, da se je poslancu zaradi poslaniškega posla delala sila, zato vpraša g. predsednika, kako hoče skrbeti, da napadenece dobí primerno zadoščenje in da se v prihodnje poslancem kaj takega več ne primeri?

Predsednik dr. Smolka je odgovoril, da predsedništvo nič ne more za to, kar se poslancem zunaj zbornice zgodi, in kako si iščejo zadoščenja, ako so bili razžaljeni z besedo ali dejanjski. Tudi se ne vé, je bil li poslanec Pernerstorfer napaden zaradi svojega govora ali ne; še le preiskava bode to pokazala. Sicer je pa on takoj obsojal ta surovi čin in Pernerstorferju sporočil svoje sočutje. Prepričan je, da ga enako obsojajo vsi poslanci brez razločka in da milujejo napadenega tovariša. Kaj družega pa predsedništvo ne more učiniti.

Ta odgovor je bil pameten in primeren; razni listi sicer trosijo govorico, da je bil Pernerstorfer napaden od dveh preoblečenih vojakov, ki sta se hotela nad njim zmaščevati zaradi njegovih umazanih čenč o nekaterih družinskih zadevah, ali dokaza za to trditve nimajo družega, kakor da se je napadnikoma videlo, da civilne obleke nista vajena. Skrivni stražniki so dobili bajé povelje poizvedovati, nista li v kakem hotelu ostala častnika, ki sta šla preoblečena iz hiše. Tudi pravijo, da bode tem laglje najti zločince, ker se je zvedelo, kje je bil kupljen klobuk, ki je enemu izmed nju odletel, in palica, ki ju je njima Pernerstorfer izvil. Toda klobuk je vsakdanje pokrivalo, kakoršno se po 1 gl. 80 kr. dobivajo pri „Francozih“, in ki se jih na stotine speča vsak dan, ne da bi si mogli zapomniti vsakega človeka, ki kateri kupi; in prav enaka je s palicami. Ne bo torej tako lahko, kakor si omenjeni listi mislijo, po teh znamenjih zaslediti napadnika. Sicer pa tudi ni dognano, sta li Dunaj-

čana, ali sta prišla od kje drugod. Ako sta bila preoblečena, ni ravno treba, da sta šla sama kupovat pokrivali in palice; zgodilo se je to lahko tudi v okolici pri zanesljivem človeku, ki je vse to poskrbel in bo sedaj gotovo tudi pazil, da to ne pride na dan. Kakor današnji listi pišejo, napadnika res nista bežala proti Dunaju, ampak proti Neustiftu in Gerstenhofu, ter sta med potjo od nekega prižigovalca mestnih svetilnic za 2 gld. kupila njegovo pokvečeno pokrivalo, ki ni bilo vredno 50 krajcarjev.

Poslanec Pernerstorfer postal je vsled tega dogodka jako slaven mož; vse le o njem govori, in časniki imajo zanj poseben predal, kakor za bolnega cesarjeviča nemškega ali za Liechtensteinov šolski predlog. Policijski komisar Stehling mu je bajé sam ponudil orožni list, da smé v prihodnje v svoje osebno varstvo revolver nositi seboj, ter mu je včeraj res prinesel omenjeni list na dom. Ta bojazljiva skrb se nam zdi vendar-le malo pretirana. Vsakdo mora sicer odločno obsojati tak surovi napad, naj že velja poslancu ali priprostemu človeku, ali ravno vsled trditve, da je bil Pernerstorfer napaden zaradi svojega govora, zdé se nam vse skrbí nepotrebne. Ako sta napadnika sodila, da poslanec Pernerstorfer zaradi svojih neosnovanih in predrznih besed ne zasluži družega, kakor palico, sta to dejanjski že izvršila in ga zaradi prvega pregreška v drugič ne bosta več samovoljno kaznovala. Najboljše varstvo za gospoda poslance je po našem mnenju dostojno obnašanje; on ne smé pozabiti, da mu imuniteta ne daje pravice, v državnem zboru brez usmiljenja udrihati po osebah, s katerimi državni zbor nima nič opraviti. Z orožnim listom, revolverjem in policijskimi naredbami pa je časti poslančevi malo pomagano, še manj pa časti dunajskega mesta, ki jo imajo ravno Pernerstorferjevi tovariši vedno na jeziku. Kaj si bodo mislili v vnanjih državah, ako zvedó, da morajo državni poslanci na Dunaji v osebno varstvo seboj nositi revolverje? Malo manj

LISTEK.

„Jezičnik“ v slovenskem slovstvu ob njegovi petindvajsetletnici.

(Predaval v Katoliški družbi A. Kalan.)

II.

Natančneje pa mi je izpregovoriti o Marnovem obširnem delu, o „Jezičniku“, ki izhaja od leta 1863 v „Učiteljskem Tovarišu“ in na koncu vsakega leta ponatis v posebnem zvezku.

Po tvarini razdelimo „Jezičnika“ primerno v dva dela: Od I. do IX. letnika razpravlja „Jezičnik“ v prvih štirih letnikih v pogovorih oblike in pisavo slovensko, v V. nas nekoliko seznanja s knjigo staroslovensko, v VI. VII. in VIII. pa podaja zanimive in tudi v novi slovenščini rabljive besede iz Miklošičevega staroslovenskega slovarja; od IX. letnika pa do XXV. pa gradi lepo poslopje slovstvene zgodovine, katero je dovršil skoro do najnovejših časov, in katero nadaljuje, ako Bog dá, tudi v prihodnje, ki letos dá „Knjigi Novoslovenski“ vsaj nekako podlago s „Knjigo Staroslovensko“.

1. Kako da „Jezičnik“ v prvih letnikih razpravlja v pogovorih, ki jih imata med seboj Tovariš in Učenec, oblike in pisavo slovensko?

Abecedna vojska srečno končana, ločila je še vedno pisatelje, vsak jo je po svoje vil in sukal, kakor se mu je zdelo. Zato piše A. Slomšek leta 1862: Največa škoda in najhujša bloda je pri Slovencih razkolnost v pisavi in izreki slovenski; Kranjec in Korošec, pa tudi Štajerec in Primorec, vsak se pretrdo svoje trme drži in v svoj rog trobi; ne le deželan, celó mnogi vaščan po svoje v jeziku zavija in pohujšanje dela. Potreba je, da se prijazno pogovorimo in vse nepotrebne različenosti potrebimo iz polja jezika našega. Tudi nam naj beseda domovljana našega sv. Jeronima velja: „Male reči v zlogi rastejo, v razporu največe razpadajo.“ (Cf. „Drobtinice“ 87. pag. 91).

Istega mnenja je bil tudi „Jezičnik“, ki piše v pojasnitve nastopno: „Naglo se lika mila slovenščina; hitro, skorej prehitro spreminja svojo pisavo. Tu in tam so me povpraševali zdaj o teh zdaj o unih spremembah slovenskega slovstva. Da bi sebi in svojim rojakom kolikor že pojasnil razne knjižne oblike slovenske, sem jel spisovati v „Učiteljskem Tovarišu“ o slovenskem pisanju v razgovorih ali pomenkih, ker je razlaganje katerekoli slovnične samo na sebi presuho in premalo mično. Morebiti kori-

stijo ti pomenki sploh Slovincem, torej jih dam nekoliko posebej na svetlo. Vem, da ni vse, kar je v teh pogovorih, dobro zrno; ali — kakor se lika slovenski jezik, tako se bo likal in osnažil tudi „Jezičnik“ slovenskega pisanja, ako ga radi sprejemajo prijatelji slovenstva. Razlika me mika v pisanju. Sicer pa mi pravilo ostanejo vedno besede, ki sem jih zastran tega povedal leta 1861 v spisu: „Slovenice slovenskega jezika“. Res je, da železne doslednosti pri nobenem živem jeziku ni treba iskati, zlasti dokler se razvija in lika, da je poglobljena reč duh ne pa črka, da je gledati na jedro, ne pa na minljive oblike, ki so tolikrat vražje spotike v napredovanju našega slovstva že bile; res je, da biser ostane biser, če je ravno v malo vredni opravi; pa je tudi res, da celó vsakdanja jedila v krasnih posodah vse drugače dišé, kot v nečednih torilih, da spisi, celó prosti, v pravilni, snažni obliki vse drugače mikajo, kot v nepravilni, napačni, da sestavki, še tako dobri, ako v slovniškem oziru niso lični, nimajo svoje prave cene, ker jim pisava skazo dela.“

S temi besedami je naznanjen namen, ki ga je imel „Jezičnik“ s svojimi pomenki v slovničnih oblikah: zbližati kolikor mogoče različne pisave in vstvariti kolikor mogoče enotne slovniške oblike.

2. Kako je skušal to doseči „Jezič-

kričanja po liberalnih listih bi bilo torej v vsakem oziru primernejše in koristnejše, kakor divji krik, ki so ga zagnali. Prav dobro omenja „Vaterland“, da so se ondan liberalni časnikarji še ponašali s tem, da so natepli nekega dopisnika v njegovem lastnem stanovanju, ne da bi bil kak list obsojal to surovost, ali da bi jih bil častni svet pisateljskega društva „Concordia“ zaradi tega klical na odgovor. Prav slabo se torej omenjenim listom pristuje, da sedaj z nekako sveto jezo obsojajo tepež, kakoršni so nedavno še hvalisali kot posebno pogumen čin in jako zaslužno delo! Sicer pa napad na Pernersdorfer-ja nima nobenih hudih nasledkov in je bil danes v seji prav dobre volje, ravno tako tudi njegova žena, ki je dobila nekoliko udarcev po rokah, ni dosti skupila.

Legaliziranje.

Prva točka dnevnega reda je bil zakon o legaliziranju dolžnih pisem, ki določuje, da za zneske do 100 gld. ni treba notarjevega potrdila ali legalizovanja. Prvi je proti temu zakonu govoril poslanec Türk in predlagal, naj se ta pravica raztegne na zneske do 500 gld. Dalje so še o tej zadevi govorili Roser, minister Pražak, Garnhaft in Bienenert; potem je bil sprejet sklep splošne razprave in sta govorila kot glavna govornika še kmečki poslanec Rogel in Kronawetter.

Ko to sklepam, govori ravno Rogel. Za posebno razpravo bodo pač glasovali vsi poslanci, toda težko, da se bode pričela še danes in da bi predloženi zakon kaj spremenila, ker je vprašanje, bi li gospodska zbornica, ki je ta zakon že enkrat odklonila, privolila večje zneske kakor do 100 gld.

Delavni red.

Neki list je danes pisal, da se razprava o državnem proračunu prične sredi meseca marca in do Velike noči dovrši, po Veliki noči pa da se reši zakon o špirtnem davku. Toda temu ni tako; do srede prihodnjega meseca še budgetni odsek ne bode rešil državnega proračuna, in ko bi to tudi storil, bilo bi nemogoče v zbornici ga dognati v 10 dneh. Kakor sem omenjal, tako ostane; proračun pride na vrsto še le po Veliki noči, zato pa tudi ni pričakovati, da bi se delegacije sošle že 2. maja, kakor je te dni stalo v nekaterih listih.

Prihodnja seja bo v petek 2. marca.

Prisilno zavarovanje.*)

Vsakdo, ki se količkaj peča z javnimi zadevami, vidi, kako pogubonosa so postala ona načela vsesplošne svobode, od katerih se je v prvi dobi ustavnega življenja pričakovalo tudi pri nas, da bodo delala čuda. Svoboda, ta nebeška hčerka, katero so proslavljali prosvetljeni duhovi vseh vekov in narodov, razbila je res spono, v katerih so ječali narodi in stanovi dolga stoletja ter jim omogočila tako prostejši razvoj, toda one sreče in za-

*) Na izrečno željo g. pisatelja priobčimo ta članek, ut audiat et altera pars.

dovoljnosti, katera bi bila imela temu slediti, ni bilo.

Uzroka tej prikazni ni nam treba iskati dolgo. Možem, ki so stali ob zibelji ustavne svobode, bile so živo v spominu prežalostne razmere fevdalnega gospodstva in absolutistične državne uprave, zato so v plemenitem svojem navdušenju bili iskreni zagovorniki svobode v vsakem oziru. V narodnem in duševnem oziru ni se jim sicer posrečilo izvajati je splošne, neomejene veljave, ker so vlade mislile, da bi to utegnile imeti slabe nasledke za ohranitev držav; zato so pa raje privolile v svobodni razvoj na narodnogospodarskem polju. In tako je mesto blagoslova prišlo prokletstvo v deželo.

Ako je prej vladal graščak, stopil je sedaj na njegovo mesto kapitalist — večinoma žid. Ljudstvo prišlo je po takem z dežja pod kap. Nasledke kapitalne nadvlade jelo je kmalu čutiti kmetijstvo, kateremu za njegove pridelke ni določevalo več cene popraševanje po njih, temveč so jo diktovali špekulantje, razpolagajoči z velikimi kapitali. Posebno hudo zadeti pa so bili obrtniki vsled kapitalne konkurence. Velika, tovarniška obrtništva uničila je samostalnost malih obrtnikov, spremenivši jih z večine v proste delavce v službi vsemogočnega kapitala.

Naravno je, da je o taci razmerah morala nastati reakcija, kajti pritožbe o brezozirnosti kapitala in klici na pomoč postajali so čedalje pogostejši. Državno zakonodajstvo je tudi res sklenilo nekatere zakone, ki so namenjeni varovati pojedinca vsaj deloma pred uničujočo oblastjo kapitala: storiti pa je vendar vedno še jako mnogo. Kdo se bode tedaj čudil, da se je s to zadevo pečati jel marsikak poslanec; vsaj je v očeh množice gotovo ni popularnejše reči, ko pomoč na narodnogospodarskem polju in potisnenje kapitala v ožje meje. A kakor se je prej grešilo z navdušenjem za brezmejno svobodo, tako se sedaj greši še veliko bolje s pohlepnostjo po popolnej omejitvi iste. „Koristi posameznika imajo biti podrejene koristi celote“ to je geslo najnovejših reformatov; pod celoto pa si mislijo državo ali deželo.

Politični pregled.

V Ljubljani, 29. februarja.

Notranje dežele.

Cesar ukazal je *dvorno žalovanje* za ranjcega princa Ludovika Viljema badenskega od dne 28. t. m. do vračunši dan 6. marca t. m.

Nadvojvodinja Elizabeta prišla je predvčerajšnjim srečno v Madrid.

Ogerska zgornja zbornica sprejela je dne 27. t. m. splošni državni proračun po daljši debati, koje se je udeležil tudi ministerski predsednik pl. Tisza.

Židovski slušatelj *budimpeštanskega vseučilišča* sklenili so v svoji seji akademiškega bralnega društva, da se mora izključiti iz čitalnice klerikalno-konservativni list „Magyar Allam“, kojega vrednik je neki Anton Lonkay. Vseučilišni

Izrael bil je zelo razburjen, ker je napominani list v nekem članku kritikoval okoliščino, da so razni predmeti na vseučiliščih, kakor zgodovina, pravosodje in medicina skoraj izključljivo v rokah brezvernih ali vsaj takih protestantov, ki so odločno materialističnega mišljenja, ali pa celo edino le za prevrate vnetih židov. Ti židovski mladiči, bilo jih je kakih sto skupaj, šli so med groznim razsajanjem iz bralnega društva pred stanovanje vrednika Lonkay-a, kjer so „svečano“ sežgali eno številko lista „Magyar Allam“. Po dovršenem tem junaškem činu razkropili so se krivonosci po raznih kavarnah in beznicah. In ti „viteški“ madjarski rod, ali nisi ponosen na ta cvet prvega tvojega učnega zavoda? Da, Madjar je bivši vitez, a današnji gospodar njegov je — žid!

Vnanje države.

Sv. Oče Leon XIII. je ukazal, da se morajo predmeti vatikanske razstave, to je njemu poklonjena darila razdeliti na dva dela; prvi del, umetni in vrednostni predmeti, izročili se bodo propagandi, ki jih bo hranila v trajen spomin na petdesetletnico in v ta namen zgradila poseben muzej; drugi del namenjen je za misijone in ubožne cerkve. Kdor hoče dobiti kakovo tako stvar za dobrodelen namen, obrne naj se do sv. Očeta naslovom „odboru vatikanske razstave v Rimu“ s prošnjo, koja mora podpisati tudi škof ali pa vsaj jako odlična in znana oseba. „Observateur Français“ pravi, da je došlo že nad 50.000 taci prošnji. — Manjšina pariškega mestnega zastopa poslala je papežu pismo čestitko, v koji pravi med drugim: Akoravno zastopajo mesto Pariz vsled splošne volilne pravice in načina, kakó se ta izvršuje, v večini možje, ki nočejo ničesa slišati o veri, ima vendar francoska prestolnica, za koja je pretil svojo kri sv. Dionizij, za koja so toliko in tako vroče molili sv. Genovefa, sv. Ludovik in sv. Vincencij de Paul, veliko število vernih in cerkvenemu poglavarju zvesto udanih katoličanov v svojem naročju. Le-ti so res da z neznamno manjšino zastopani v mestnem zboru pariškem, vendar pa si ravno ta manjšina šteje v svojo sveto dolžnost, da se pokloni sv. Očetu ter ga poprosi apostolskega blagoslova za mesto, svoje volilce, za-se in svoje družine. Sv. Oče zahvalil se jim je za to čestitko v jako laskavem pismu, v kojem jim zatrjuje, da ga je tem bolj razveselila, ker vé, da je bila pisana v zlic manjšini v mestnem zastopu vendar v smislu večine pariškega prebivalstva. — Dne 24. t. m. vršila se je v Berolinu velika slavnost v čast papežu-zlatomašniku. Že nekaj dni pred svečanostjo ni bilo dobiti nobenega sedeža, akoravno je bila predstava v največji dvorani, kolikor jih ima sploh prusko-nemška prestolnica. Ako se pomisli, da so berolinski katoličani večinoma delavci in da je bilo pri slavnosti navzočih 7000 ljudi, jasno je, kako vneti so bili berolinski verniki, da bi proslavili svojega cerkvenega poglavarja. Slavnostni govor je imel parlamentarni veteran, znani Peter Reichensperger. Naglašal je, da je spravila Italija papeža v neznosen položaj, iz kojega bode moral ves katoliški svet rešiti svojega poglavarja, to seveda brez orožne sile. Navdušenost priklopela je do vrhunca pri živi podobi, v koji so se papežu-zlatomašniku klanjali zastopniki vseh narodov. Povodom te slavnosti oživela se je bajé tudi ideja o splošnem katoliškem shodu v Berolinu.

Dne 26. t. m. bila je v *bolgarski* prestolnici slovesna služba božja povodom rojstnega dne princa Ferdinanda. Mesto je bilo zvečer razsvetljeno in so vihrale mnoge zastave raz hiše. Zvečer pri obedu napil je Stambulov z vročimi besedami knezu; ta se je zahvalil zbranim, kojih srea, kakor je rekel, bijejo ob enem z njegovim srcem. Ako je prišel v Bolga-

nik?“ Sam pravi v predgovoru v II. letniku: Človek, razuma iskaje v vsem svojem dejanju in nehanju, išče razuma tudi v pisanju. Hoté si olikati slovensko pisavo, hoče vedeti ne le, kako naj se piše prav slovenski, temuč zakaj in čemu naj se piše tako in ne drugače. Dokler se pa jezik govori, dotlej se tudi spreminja. Kako naj se izpreminja, kako množi in olikuje slovenščina? Prava hčerka staroslovenščine ima prva pravico do premoženja svoje matere; toda vsaka stara, če prav materna, se pomladiti ne more, mrtva vselej poživiti ne dá. Jemati je tedaj treba iz narodovega govora, kar se ga knjižno skazati dá, in potem iz bližnjih narečij slovanskih, z vednim ozirom na staroslovenščino. Narodno naj se mika in razcvita slovenščina v duhu slovenskem, po lastnih pravilih, po velelah lepoglasja in besedne razlage. V ta namen se je lani že oglasil „Jezičnik“ in gre tudi letos po svetu... Da se resnica prav spozna in dobra reč pospešuje, to mu je mar; sicer pa ne misli, da le njegova je prava — kaj še! Beseda prinese besedo in kjer je mnogo govorjenja, je malokedaj brez graje; kar pa je govoril, je govoril brez suma — z jezikom brez jeze — „Jezičnik“!

Po narodnem govoru se torej pred vsem likaj slovenščina, zato navaja „Jezičnik“, tudi besede Vilharjeve, ki ponuja raka filologu, rekoč:

Če kuješ beseda
Ne bodi bahač;
Narodu se vklanjanj
Ker on je — kovač!

Brez tega se vedno kakor hčerka oziraj na svojo mater slovenščino in na rodne si sestre slovanske! — Tega zlatega pravila se drži „Jezičnik“ pri vseh svojih pomenkih in razpravah.

V IV. letniku piše Davorin Trstenjak: Z veseljem prebiram „Učiteljskega Tovariša“ jezikoslovne razprave ali pomenke o slovenskem pisanju. Imam prijatelja, poštenega Nemca, kateri se je že dobro slovenski naučil in tudi rad prebira „Učiteljskega Tovariša“. Enkrat mi reče: „Am liebsten lese ich, wie die vier Windischen über die Sprache disputieren; was aber der Name Windischer bedeutet, ist doch noch nicht erwiesen.“ — Obljubil sem mu ime razložiti in veselilo me bo, ako se mu bo razlaga dopadla. Vplete jo po svoji razumnosti v svoje pomenke, mislim, da sem rešil domačnost in poštenost imena „Windischer“. — In potem pojasnjuje Trstenjak to besedo na vse strani in dokazuje, da je slovenska, domača.

V tem je izšla leta 1866 znamenita slovnica Levstikova: „Die slovenische Sprachlehre nach ihren Redetheilen.“ Behandelt von Fr. Levstik. Da je tudi „Jezičnik“ dobro proučeval to

slovnico, pričajo trojica: Krušič, Dražba in Ostrovrhar, ki se pogovarjajo v njej in jo presojajo od vseh strani.

V. Letnik je zanimiv in nekako sam za-se. Tu nam podaja „Jezičnik“ zanimive podatke iz knjige staroslovenske; razpravlja vprašanje, kdaj so prišli Slovenci iz Azije; kakor nekateri trdé, pravi, da v starodavnih časih in v tem smislu poje Vodnik:

Od prvega tukaj
Stanuje moj rod,
Če vé kdo za druga
Naj reče odkod?

drugi trdé, da ob splošnem preseljevanju, nekateri pa pravijo, da nekaj prej nekaj pa tedaj.

Bilo je, kakor Znojemski poje, slovensko ljudstvo vere vneto; zato se je trdo držalo vere svojih paganskih očetov in le polagoma se spreobračalo h krščanski veri od šestega do devetega stoletja. Ta stoletni boj nam krasno opisuje pesnik v „Krstu pri Savici“:

Valjhan, sin Kajtimara, boj kervavi
Že dolgo bje za keršansko vero

Črtomir pa:

Za vero staršev, lepo Bog'njo Živo
Za Čerte, za bogove nad oblaki.

(Dalje prih.)

rijo, storil je to, da deluje za narodno stvar, za kjo je popolnoma vnet. Posvetil se je popolnoma temu nalogu. „Imejmo skupno ta namen pred očmi“, sklenil je princ, „podpirajmo se vzajemno in z božjo pomočjo dosegli bomo svoj cilj. Živela Bolgarija.“

Ruski listi smatrajo že sedaj brezvspešen najnovejši poskus, da se reši bolgarsko vprašanje. — Generalnega štaba načelnik Obručev je neki predlagal, naj se izroči v zboljšanje finančnega položaja javnemu prometu znesek dvesto milijonov rubljev v zlatu, ki se do sedaj hrani kot rezerva za vojne namene. Ta svoj predlog vtemeljuje, „da zaklad ni potreben, ker se ni več bati vojske s Turčijo. Zadnja vojska vršila se je na prijateljskih tleh, toda tamošnji prebivalci bili so preubožni in zato treba je bilo kupovati živež od zakladnikov za drag denar. Ko bi pa navstala vojska z Nemčijo, mogoča sta dva slučaja. Ako bo Rusija premagana, nadaljevala se bo vojska na ruskih tleh, in tam ni treba zlata za vojaški živež. Ako pa Rusija zmaga, prekoračile bodo ruske čete sovražno mejo, tam pa bodo dobile vse, kar bodo potrebovale, in to zastonj, brez denarja.“ Prav lepo povedano, samo če mož ni delal računa brez krčmarja!

Francoski vojni minister predložil je dotični zbornični komisiji v posvetovanje načrt o novi razdelitvi francoske armade; po tej imela bi Francija pešcev: 162 polkov po tri batalijone, vsak po štiri stotnije in eno depotno stotnijo; 30 batalijonov pešlovcev po šest stotnij in dve depotni stotniji; štiri polke cvavov po štiri batalijone, vsak s šestimi stotnjami in dvema depotnima stotnjama; dva polka legije tujcev po štiri batalijone, vsak po štiri stotnije in eno depotno stotnijo; pet batalijonov lahkih afriških pešcev — število stotnij določil bo še le vojni minister; — konjice: 12 kirasirskih, 30 dragonskih, 21 lovskih, 18 husarskih, 6 afriško-lovskih in 6 spahis-polkov, skupaj 91 polkov, vsak po 5 švadronov in enim depotnim švadronom; — topničarstva: 16 batalijonov trdnjavskega topničarstva, 19 polkov divizijskega in 19 polkov kornega topničarstva; — štiri polke po pet batalijonov, vsak s štirimi stotnjami ženicev; — eden železniški polk in eden batalijon afriških sappeurjev z nedoločenim številom stotnij. — Načelnik francoskemu generalnemu štabu, general de Miribel, izdal je ravnokar knjigo, v koji primerja francosko z nemško vojno: V Franciji broji stalna vojna z rezervami 1.029.000 popolnoma izvežbanih vojakov. Teritorijalna armada ima 426.000 mož, kojih vsak je služil najmanjše štirideset mesecev. Skupaj je teh tedaj 1.455.000 mož, kojim se pa pridružijo še vojaki drugega kontingenta, ki so služili po eno leto in ki so popolnoma sposobni za vojso. Dejanjski ima tedaj Francija 1.959.000 mož, to je primeroma toliko, kolikor broji nemška stalna armada z rezervami in domobranci prvega oklica. Nemškim domobrancem druge napovedi, kojih je v okroglem številu 800.000, postavijo se lahko nasproti francoski rezervniki teritorijalne armade v skupnem številu 761.000. Iz teh podatkov sklepa de Miribel, da ste francoska in nemška vojna enako močni.

Italijanski zbornici predložil je ministerski predsednik Crispi predvčerajšnjim spise, nanašajoče se na sueški prekop. — „Riforma“ piše: Italijanska vlada prašala je v zadevi trgovinske pogodbe Francijo, ali so njeni trgovinski predlogi konečni ali pa je sploh mogoča kakova dotična obravnava. Francoska vlada je odgovorila, da ne more niti za pičice predružititi svojih predlogov.

Italijanski vrhovni general v **Abesiniji**, Di San Marzano, brzojavil je dne 26. t. m. osebno iz Massave: Potrdila se je vest, da je došel neguš z veliko vojno v Godofelassi. Ras Allula se še ni povrnil v Asmaro, kjer je njegova vojna in kjer se hrani tudi velika množina živeža. Ob enem z negušem sta v Godofelassiji tudi ras Mihael in njegov sin ras Area. Ghinda je še vedno popolnoma zapuščeno mesto. Na cestah proti Ghindi in Asmari ni videti nobenega sovražnega vojaka do Arborobe in Mukinzija.

Turškega ministerstva posvetovanje o znani ruski noti ni imelo nobenega vspeha. „Reuterjevo izvestje“ sploh trdi, da Turčija v bolgarski zadevi ne bo sklenila ničesa toliko časa, dokler v tem oziru ne bo složna skupna Evropa. Stari izgovori Turčije! Angleški zastopnik v Carjigradu, mr. Withe, ne vmešava se v to zadevo ter že nekaj časa ni občeval s turško vlado. Izjavili se tudi niso še o ruski noti zastopniki Avstro-Ogerske, Anglije in Italije, ker niso še dobili nikakoršnih dotičnih navodil od svojih vlad.

Izvirni dopisi.

Z Notranjskega, 26 febr. (Verska šola.)

Boj o Liechtensteinovem predlogu bije se z vso srditostjo. Članki pro in contra polne prva mesta po časopisih. Pač mnogi obsojajo agitacije za ta predlog, ali to so veščidel taki, ki bi najraje videli, da bi vsi privrženci verske šole položili roke križem — in gledali, kako v katoliški Avstriji hoče nekatoliško židovsko in protiversko časopisje prevpiti prošnje katoliških državljanov. Ljub je mir in ljuba nam je

sloga. Ali do tega boja je moralo priti; če ne bi prišlo zdaj, prišlo bi v prihodnje.

Nekaj tednov imamo za hrbtom, od kar je na dnevnem redu najvažnejše vprašanje: Liechtensteinov predlog — ali recte: verska šola. Kdor ima kaj značaja, pokazati je moral svojo barvo. In v trenutku si v resnici lahko ogledamo razne protivnike, ki so si na prapor zapisali gëslo: boj zoper versko šolo.

Seveda, najprej smo pričakovali staro židovsko „gardo“. Da bode liberalna stranka, ki je sama skovala dosedanje šolske postave, naredila prvi korak zoper Liechtensteinov predlog, to je bilo gotovo. Ti ljudje so načeloma zoper vsako versko šolo, in naj bi se predlog imenoval: lex Liechtenstein, lex Karlon ali pa lex Lienbacher. S kakimi dokazi argumentujejo in kako pišejo listi te stranke, počujemo se lahko iz prvega židovskega lista, ali pa iz zadnjega liberalnega lističa — à la „Celjska vahtarica“, ki ima samo v uvodnem članku od 19. febr. toliko psovka na duhovski stan, da bi z lahkoto iz njih priredili majhen „Schimpfexikon“. Povsod karaktizuje se novi predlog kakor sad duhovskega nazadnjaštva. Obirajo mu srce in obisti, in proti-dokazi morajo biti dobri, če so še tako iz trte izviti.

Ali pripoznati moramo, da dobivajo nasprotniki ravno v Liechtensteinovem načrtu pripravno orožje, s katerim zavračajo težnje katoliških državljanov. Znano je, da z novim šolskim predlogom niso niti vsi konservativci zadovoljni. Načrt utegne v resnici imeti kako napako, ali slučajne hibe se še lahko popravijo. Vendar pa se nasprotni listi ravno na te pomanjkljivosti obešajo, da ž njimi vred potlačijo dobre strani Liechtensteinovega načrta in ob enem versko šolo.

Vlada dozda še ni izrekla nobene sodbe o novem predlogu. Gotovo je, da mirno ne bo pustila točke 1. interkonfesionalne postave od 25. maja 1868, glaseče se, da „najvišji nadzor gledé vsega šolstva in odgojstva gré državi“. Ali to ji priznava prav za prav tudi § 7. novega predloga. Da bi pa cerkev ne imela nobene nadzorovalne pravice, potem se more pač težko doseči oni namen, kateri postavlja šolstvu postava 14. maja 1869. Ondi se glasi § 1.: „Ljudski šoli je naloga vzgojevati otroke, da bodo nra vni in pobožni...!“ Vprašamo: kako morajo biti otroci pobožni, ako sicer poslušaje krščanski nauk, pri drugih predmetih pa pogrešajo onega blažilnega verskega duha, katerega je potreba v šoli sploh povsod, ako se hoče otrok dobro vzgojiti. Vprašamo: kako se more ta namen v ljudski šoli doseči, ako se tisto, kar se na ti strani sozida, podira po drugi strani. Ni mogoče! Ves pouk naj se vrši v duhu tiste vere, kakoršne so otroci! Da se to vresniči, ni dovolj, da nadzoruje cerkev samo krščanski nauk, nadzorovati mora ves šolski pouk. Če hočemo dosledno izvajati dosedanje postave (recte: § 1. šolske postave 1869. l.), moralo bi že tudi tako biti.

Kakovo stališče naj zavzemajo Slovenci nasproti lex Liechtenstein? Takoj v začetku zanimivo vprašanje, nekaterim tudi težak odgovor.

Opozorimo pred vsem, da smo Slovenci najprej katoliki, katerim je sv. vera dragocen zaklad; drugič, da smo Slovenci ravno Slovenci, ki zvesto čuvajo svetinjo narodnosti svoje.

Ni treba mnogo misliti, kako sodimo Slovenci kakor katoliki o Liechtensteinovem načrtu — ali ker ta zahteva versko šolo — torej o verski šoli. Dolžnost vsakega vernika je, potegniti se za pravice sv. cerkve; v zlasti pa je še duhovniku sveta dolžnost, da čuva, kakova je šola, v kateri se vzgojajo njegovi prihodnji župljani. Če so se nemški katoliki tako hlabro borili z nasprotnim postavodajstvom, pač sramota za nas — katoliške Avstrijce, če bi se na milost ali nemilost udali oholemu židovskemu despotizmu. In kdor je v resnici prijatelj naši Avstriji, gotovo si želi verske šole, bodisi Tirolec ali Štajerec ali Kranjec — ali pa Čeh in Slovenec: tukaj se zahteva najstrožja solidarnost. Katera šola vzgojuje dobre državljane in „prida“ ljudi — ali verska ali brezverska: o tem sôdi vsak sam, kdor ima oči, da hoče resnico spoznati. (Konec prih.)

Dobrepolje, 24. februarja. (Verska šola; pota; kože.) [Konec.] Gledé epidemije mi je omeniti, da nas je minol prvi strah. Povzročila ga nam je resnost bolezni, ker so prvi trije zboleli umrli. Ali ljudje so se nekoliko spametovali in so bolj oprezni povsem, zlasti pa v ravnani z bolniki, ki sedaj večinoma zmagujejo hudo morilko. Zatorej, dragi nam sosede! nikar se nas ne bojte brez-merno!

Čudom sem namreč bral zadnji dopis v „Slovenici“. Gosp. dopisnik obelodanil je, kaj se vse govori v krški dolini. Kake neresničnosti se vse ne širi med ljudstvom! In te naj bi bil povzročil neki prejšnji dopis z naše doline v številki 31.! No, tu moram pa odločno protestovati, da ne more sprejeti pisatelj imenovanih vrstic odgovornosti na svoje rame, kar raznesejo brezzobe babure. Dotični dopisnik je bil objavil v kratkem faktum, ki je resničen in katerega mu ne more ovreči nihče! Sporočil je le gotovo žalostno novico, da so se jele širiti tudi pri nas kože in družega ničesa. — Zatorej naj danes sledi natančno statistično poročilo te bolezni v naši župniji. Do danes so ti-le slučaji: na Vidmu 3 osebe, ena je že iz nevarnosti; v Ponikvah 2, ena že ozdravela; na Cesti 1, ki je tudi že prebolela; v Mali vasi 4, ena oseba tudi skoraj ozdravi. Najhuje res je v Zdenski vasi, kjer se je pričela ta bolezen: 13 oseb, štiri so umrle, ena ozdravela. Vseh skupaj doslej obolelih je torej 23 oseb, večinoma otroci od 7. do 13. leta.

Toliko je resničnega; vse drugo govoričenje, ki se je razneslo po svetu, je prazno!

Slavna županstva storijo vestno svoje dolžnosti v tej bolezni. Vsega pa ne zvedó, ker se lahko-mišljeni ljudje skrbno varujejo povedati, vedoč, kaj jih čaka. Vsak se jih potem ogiba in, kakor mi je tožil oče, ki je imel bolnega sina domá, da ljudje nosove tiščijo, ko gré po vasi. Temu v potrdilo naj sledi dogodek: V neki gostilnici, v prav tisti vasi, kjer ima svoj sedež županstvo, zbolí domač deček za kozami. Ali dolgo so ga domači prikrivali v stranski sobici poleg pivnice, v kateri se shaja navadno občinstvo. Slednjič me vendar enkrat ustavi mati na vasi, proseč mojega svéta. Svareč jo radi prikrivanja, se mi pomenljivo nasmehne. — Kolika nevarnost je bila tu okuženja, ker je vedno kak pivec v sobi! In tako pozno smo prišli na sled.

Tako so ljudje nezaupni; kar jih pa v tem potrjuje, je pa tudi gotovo prepoved vdeleževati se službe božje, kar posebno hudo občutijo ljudje. Pa upajmo, da se tudi pri nas obrne kmalu na bolje!

Iz Celja, 23. febr. Pred porotniki stala sta danes 76letna Katarina Mavčič in njen 42letni mutasti sin Franc zaradi umora upraviteljice vinogradov, Amalije Grün. Družina Mavčičeva je bila že 40 let na dotičnem posestvu v vinčarski službi. Lansko leto izročili so dediči posestva upravnistvu Amaliji Grünovi, trgovki iz Gradca. Le-ta je bila silno stroga z delavci, posebno je pa na Mavčičeva dva pazila. 76letna mati je vsled tega sklenila, da mora ene izmed obeh zmanjkati, ali nje ali pa Grünovke. Zato je že lansko leto nagovarjala delavko Tavčar, da bi Grünovko s poti spravile. Ali delavka ni hotela nič slišati o umoru. Na to je nagovorila Mavčička svojega sina in ta je bil pa koj pri volji, ker Amalije ni mogel že nič več žive videti in to zaradi strogosti, s katero ga je k delu priganjala. Franc torej vzame 18. januarja letos puško, jo nabaše in gré k gosposkemu domu, kjer je Grünovka stanovala. Ondi trešči ob lesene duri debel kamen in se skrije za lozo. Amalija Grün pride z lučjo gledat, kaj je. Ko pa nič sumljivega ne čuti, gré zopet nazaj. V tem trenutku počí puška in Grün se zvrne na zemljo. Svinec ji je šel skozi prsi v srce in pljuča. Porotniki so ju spoznali kriva in sodniki so ju obsodili na vislice.

Dnevne novice.

(Cesarjevič Rudolf in Štefanija) odpeljala se bodeta jutri v Opatijo, kjer bo nadvojvodinja Štefanija do velike noči ostala.

(Duhovske spremembe.) Čast. gosp. P. Jožef Jakobs S. J., je iz Ljubljane prestavljen v Inomost; semkaj pa je prišel iz Šent Andreja na Korškem naš rojak č. g. P. Franc Sajovic.

(V spomin petdesetletnice mašništva škofa Strossmayera) priredé na Dunaji bivajoči Slovani dné 18. marca v cerkvi sv. Ane (Annagasse) slovesno sv. mašo, pri kateri bodo peli pevci vseh slovanskih društev na Dunaji. Cerkveni govor bo najbrže govoril dalmatinski državni poslanec gospod Bulić. Na sv. Jožefa dan, to je dné 19. marca zvečer, pa bo v ta namen koncert in banket.

(Osepnice.) Dné 27. t. m. so zboleli: 2 moška, 1 ženska, 2 otroka. Ozdravela 1 ženska. Umrli 2 otroka. Bolnih je 79 oseb.

(Filokserna komisija za Kranjsko) bo zborovala dné 12. marca. Komisar g. Reichl bo poročal o razširjanju trtne uši na Kranjskem, dalje bo posvetovanje o sklepih deželnega zbora, ki se tičejo zasajanja vinogradov z ameriškimi trtami. Udje filokserne komisije so poleg vladnih zastopnikov gg. dr. J. Vošnjak, kot zastopnik deželnega odbora, Gustav Pire, tajnik kmetijske družbe, dr. Janez Mencinger na Krškem, in R. Dolenc, vodja šole na Grmu.

(Dr. Holub), znani potovalec po Afriki, pride prihodnjo nedeljo s svojo soprogo v Ljubljano. Predaval bo v ponedeljek ob 7. uri zvečer v redutni dvorani.

(Iz Celja) se nam piše: Je li mogoče kaj takega kje drugod doživeti, kakor se doživi pri nas? Smo li na Turškem? Ali gospodarijo ondašnji paše tako kruto? — Neka blaga gospodičina, ki je za reveže celjskega mesta stokrat več dobrega storila, kakor ljudje, ki vedno godejo o „humaniteti“ in tudi stokrat več, kakor celjski mogotec, nabirala je zadnje dni od krščanskih ženic po Celji podpise za versko šolo. To pa zvé celjski mogotec, dá jo priglati pred-se, slabotno devico ter jej zagrozi s prognanstvom iz Celja — ako ne preneha s svojo agitacijo. Sirotica se je dala res preplašiti in menda ugonobila nabrane podpise. Ali ni v našem mestu nijeden možak, da se uprè celjski krutosti?

(Dirkalno društvo) v Žavci prosilo je sprejema v avstro-ogersko dirkalno društvo.

(Dalmatinci), ki so se v začetku februarja v neki graški kavarni z nemškimi burši stopili, so oproščeni krivde.

(Občinskega sveta) imajo občine zlasti po Koroškem še prav veliko in tudi ondi se vže pripravljajo, da ga razdelé. Deželna vlada bo sestavila dotično deželno komisijo. Sestavila se bo iz zastopnikov deželnega odbora, osrednjega odbora kmetijske družbe, katera bo poslala dva pooblaščenca, kulturnega tehnika in iz vladnega zastopnika. Delo se bo pričelo s 1. junijem t. l.

(Solni odpadki.) Koroška deželna kmetijska družba trudila se je že dlje časa, da bi ondašnjim kmetom preskrbela solnih odpadkov, ki so neki posebno dobri za gnojilo. Upravišтво cesarskih solin delalo ji je pri tem mnogo sitnosti, kajti poleg Korošcev kupujejo solne odpadke tudi kmetje drugih planinskih krajev. Zato je finančno ministerstvo iz začetka določilo, da se morajo naročeni in vže naprej plačani odpadki v teku 14 dni spraviti iz solin; kdor tega ne stori, ne dobi jih več, ker bi jih upravišтво dalo uničiti. Koroška kmetijska družba se je pritožila, da to ne gre, ker dostikrat temu ali onemu ni mogoče v 14 dneh kupljene odpadke odpeljati. Na to je finančno ministerstvo obrok podaljšalo od 14 dni na osem tednov z opombo, da kdor bi v tem času ne spravil kupljenih odpadkov iz solin, dali se bodo kakemu drugemu. Dostikrat se namreč primeri, da jih kupec ne dobi toliko, kolikor bi jih rad.

(Teoretično-praktična „Pevska šola“) od gosp. Antona Foersterja izšla je ravnokar v tretjem pomnoženem natisu pri J. R. Milicu v Ljubljani. Cena 75 kr.

(Strije Tomova kočja ali življenje zamorcev v robnih državah svobodne severne Amerike.) Angleški spisala Henrieta B. Stowe. Iz nemškega poslovenil Franc Malavašič. Drugi popravljeni natis. V Ljubljani. Založil in izdal Janez Giontini. 1888.) Ker je te knjige prvi natis že popolnem pošel, preskrbel je g. Janez Giontini letos drugi. Cena 70 kr., po pošti 75 kr.

(Grozna nesreča) prigodila se je 26. t. m. zvečer na kolodvoru v Meidlingu poleg Dunaja. Kočevca Jurij Briski, ki je prodajal pomaranče, skočil je iz vlaka, ko je bil še v teku. Izpodletelo mu je, in revež je padel pod kolesa, ki so ga takoj strla. Grozno razmesarjenega izvlekli so mrtvega izpod vlaka.

Telegrami.

Dunaj, 29. februarja. „Fremdenblatt“ poroča iz Rima: Poročilo, da ste avstrijska in nemška vlada prijateljski svetovali Italiji, naj zapusti svoje stališče v Afriki, odpokliče svojo armado, ker bodo v kratkem bojni dogodki zahtevali vso moč Italije, je popolnem izmišljena. Na Dunaji in Berolinu smatrajo

vojsko v Afriki kot čisto notranjo stvar Italije in so prepričani, da nekaj tisoč italijanskih vojakov v tuji deželi ne bo škodovalo veljavi Italije.

Berolin, 28. februarja. Državni tajnik grof Herbert Bismarck je danes odpoštoval v Dublin.

Pariz, 28. febr. „Figaro“ in „Gaulois“ pišeta, da je navzočnost angleških ladij v zalivu genovskem bila posledica koraka Crispjevega, ki je s tem namerjal izjavo proti Franciji.

Rim, 28. februarja. Vojni minister je dobil brzoglasno poročilo iz Massave, da je neguš sklical vse oborožene proti Italijanom in upa s svojo armado uničiti Italijane. Raznesla se je govorica, da bodo Abesinci napadli v dveh oddelkih.

Umrli so:

28. februarja. Marija Dreise, posestnikova hči, 20 let, Lončarska steza št. 2, jetika.

V bolnišnici:

23. februarja. Janez Baltezar, gostič, 74 let, Marasmus.
24. februarja. Janez Jeromen, pek, 57 let, oslabljenje.
25. februarja. Anton Zaje, gostič, 39 let, jetika. — Jernej Kramar, delavčev sin, 3 leta, vodenica.
26. februarja. Jernej Zaje, krojačev sin, 4 leta, Variola. — Rajmund Turk, mizar, 33 let, Variola. — Helena Kmetič, gostija, 59 let, pljučnica.
27. februarja. Gregor Uran, fjakarski hlapec, 63 let, jetika. — Lenka Sever, gostija, 75 let, pljučnica.

Tujci.

27. februarja.

Pri **Maltcu**: Janez Zisser, zasebnik, z Dunaja. — Eisner, Ilič, trgovec, z Dunaja. — Janez Müller, trgovec, s Štajerskega. — Petzi, trgovec, iz Grada. — Jul. Sauerbrunn, blagajnik, z Ogerskega.

Pri **Slonu**: Bach, Stein, trgovec, z Dunaja. — Franc Burger, trgovec, iz Inomosta. — Valentin Schumacher, župnik, iz Zelandije. — Fr. Globotschnig, zasebnik, iz Kranja. — A. Narbeshuber, zasebnik, iz Trsta. — D. Andrig, hôtelier, iz Pulja.

Pri **Južnem kolodvoru**: Ivanškul, zasebnik, iz Amerike. — Emanuel Dollai, poročniški namestnik, iz Gorice. — Anton Levec, sodnijski pristav, iz Ljubljane.

Pri **Avstrijskem caru**: R. Röhricht, knjigovodja, iz Maribora. — Janez Ranth, trgovec, iz Polhovega Grada.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

29. februarja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	77 gl. 55 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ 16% „	78 „ 55 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	108 „ 15 „
Papirna renta, davka prosta	92 „ 60 „
Akcijske avstr.-ogerske banke	854 „ — „
Kreditne akcije	268 „ 30 „
London	126 „ 80 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	10 „ 04 1/2 „
Cesarski cekini	5 „ 98 „
Nemške marke	62 „ 20 „

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	trakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	735.6	-8.8	sr. vzh.	oblačno	
28. 2. u. pop.	738.3	0.6	„	del. jasno	0.00
9. u. zveč.	740.0	-7.0	„		

Čez dan oblačno, vetro, zvečer se je zjasnilo, mesečna noč. Hlad mraz. Srednja temperatura -3.4°C., za 4.8° pod normalom.

Ustanovljena leta 1847.

Tovarna za pohištvo

J. J. NAGLAS - A

Ljubljana,

Turjaški trg št. 7,

priporoča se za napravo vseh v to stroko spadajočih predmetov, posebno pa

cerkvene, hišne in gostilničarske oprave

po najnižjih cenah.

(18)

Centilniki gratis in franko.

Gospodarico

(1) (hišino)

išče vodstvo deželne kranjske vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu pri Novem mestu.

Ona bi učencem in poslom — s pomočjo deklet — kuhala in kruh pekla; za posteljno in namizno perilo skrbela, mlečno klet in druge v gospodinjstvo spadajoče zadeve nadzorovala.

Plača je 10 gold. na mesec, prosta hrana in stanovanje.

Le istinito strogo poštene, slovenskega jezika tudi v pisavi zmožne ženske oglašajo naj se za to službo do 15. marca t. l. pri vodstvu šole na Grmu pri Rudolfovem.

MARIJANA RUPNIK,

izdelovalka umetnih cvetlic,

na sv. Petra cesti v Ljubljani

št. 13. v prvem nadstropju,

se priporoča prečastiti duhovščini, cerkvenim predstojništvom in vsem dobrotnikom za izdelovanje vsakovrstnih cvetlic, kakor: šopkov, vencev za altare in bandera itd. Ravno tako nareja tudi popolne oprave pri novih mašah in enakih slovesnostih, vse po primerni ceni.

Tudi vnanja naročila se točno in natančno izvršujejo. (3)

Št. 2338.

Razpis natečaja.

Pri ljubljanski mestni občini začasno oddati je službo

vrtnarskega pomočnika z letno plačo 300 gold.

Prošnje za to službo z dokazili o starosti, sposobnosti in dozdanji praksi vložiti je 10. marca t. l. pri podpisnem magistratu.

Mestni magistrat ljubljanski,

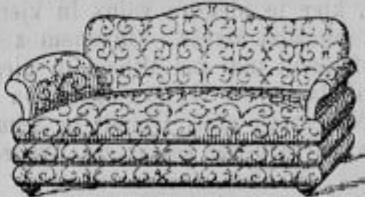
dné 21. febr. 1888.

Župan: Grasselli.

Anton Obreza,

tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Ključarske ulice št. 3,

priporoča prečast. duhovščini in slavnemu p. n. občinstvu za izvanredno znižano ceno, veljavno le januarja in februarja t. l.: Divane (glej podoba) po 26 in 27 gl. Stole po 8 in 9 gold. Mo-

droce na peresih (Federmatratzen) po 10 gl. Žimnice po 22 gl. in višje. Molilni klečalniki in cerkveni stoli.

Za dobro in pošteno delo se jamči. Naročila z dežele in poprave, kakor tudi vsa v to stroko spadajoča dela se točno in najceneje izvršujejo.

Ceniki s podobami zastoj in franko na zahtevanje.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškansko cerkev v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano rečno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupe so oljnaté barve v ploščevinastih pušicah (Bleibbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firnežu najfineje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

Cenike na zahtevanje.